

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXXV. ÉVF. • 7. SZÁM
2024. ÁPRILIS 1.
ÁRA 2 LEJ

Kard, ha csörren

Bizonyára jártunk már olyan tükörszobában, ahol minden mozdulatunk torzítva is megjelenik. Felnagyítva, lekicsinyítve, eltorzítva, szétgömbülő körvonalakokkal, néha valóságosan, máskor saját magunk karikatúrájaként. Ha ezt a tapasztalatot átvetítjük lelki síkra, Isten ígéjének tükörrendszerébe, vajon hogyan nézünk ki? És korunk? Mini- és makrovilágunk?

Egyetlen bibliai módja annak, hogy boldog-gá tegyen minket hitünk és életünk az, hogy ne csak felületes véleményünk, ítéletünk, előíté-letünk legyen mindenről, hanem tartós bepil-lantásunk mindenbe. Megalapozott vélekedés. Nem hangulat formálta, hírfogyasztókat „etető” bulvárszöveg, hanem tényszerű ismeret.

Csak Szentlélek és az ige tehet képessé arra, hogy ne csőlátással, hanem tágas hori-zontlátással, sőt több dimenziós múlt-jelen-jövő összefüggéslátással szemléljük az esemé-nyeket és mindazt, ami körülvesz minket.

Mit látunk az ige tükörcsarnokában? Még mindig lejtmenetben vagyunk? A végesség lefele húzó gravitációja fogságában vagyunk? Netán a cipőnk orrára szegezett tartással csetlünk-bot-lunk az idő országútján? Vegyük szívünkre Jakab apostol tanítását: ha valaki csak hallga-tója az igének, de nem cselekszi, olyan, mint az, aki a tükörben nézi meg az arcát. | 3.

Lehet, hogy angyal volt?

Idős egyháztagek emlegetik, hogy a rendszerváltás előtti évtizedekben megszokott közösségi tevékenység volt a kaláka. A falusi emberek alkalmi, segítő szándékú összefogása volt ez aratáskor vagy éppen házépít-és idején. A kalákában végzett munka szívességi, kölcsönösségi alapon működött, nem járt érte fizetség. A segítséget nyújtó pedig tudta, ő is szá-míthat a közösség összefogására, amikor majd saját portáján is kell a sok dolgos kéz.

E közösségi összefogás mára a múlt kódéba vészett. A bajba jutott csa-ládok érdekében azért még megmozdulnak a közösségek, gyülekezeti kere-tek között végzett önkéntes munkára is akad példa bőven, de a kalákát, a falusi közösség önszerveződő segítségnyújtását ma már csak az akkor épült házak, valamint az egykori kalákázó személyek idézik fel.

Azóta az életünk gyökeresen megváltozott. Míg régen akár három ge-neráció is lakott egy udvaron, addig ma, az állandó mozgás, a vi-lágfalu korszakában ez már ritkaságszámba megy. | 3.

Tegyünk jót együtt!

Nagy Alpár lelkipásztor a zsoboki gyermekotthon terveiről

Új, családi típusú otthonok épülnek a zsoboki Bethesda Gyermekotthon lakóinak. A törvény értel-mében a régi épületet erre a célra nem lehet hasz-nálni. Az Európai Unió 82 százalékban támogatja az építkezést, de a maradék 18 százalékot adomá-nyokból kell összegyűjteni. A helyzetről Nagy Alpár zsoboki lelkipásztorral beszélgettünk. | 4.

Tanulságos igék

Találkozások Józseffel

14.

„Azután megmosta az arcát és kiment. Uralkodott magán és ezt mondta: hozzátok ennivalót.” (1Móz 43,31)

Továbbra is Isten iskolájában

A testvérek az egyiptomi főember asztalánál ültek. Egyszerű pásztoemberek ott lehettek egy világbirodalom második emberének ünnepi asztalánál, amelyen különleges ínycsikseket tálaltak fel. Mekkora kiváltság volt ez számukra.

És milyen nagy dolog, hogy az, aki nagyobb Józsefnél, magához enged bennünket, és kegyelmes hozzánk. A megváltó kedves a megtört szívű bűnöshöz, a megtört nádat nem töri el és a pislogó gyertyabelet nem oltja ki. És milyen kedvesen szól hozzánk, mennyire erősítő és vigasztaló az ő szava. A félelmes szívű bűnöst felüldíti bocsánatának gazdag ígéreteivel.

József más asztalnál ült, mert az egyiptomiak nem ettek pásztoemberekkel. De valahogy így van ez a hitéletben is. Jézus mintha más asztalnál ült, s személye olyan távoli lenne. Még nem kerültünk egymás mellé, mint az emmausi tanítványok esetében. Amikor Jézus csatlakozott hozzájuk és elkezdte magyarázni az ígét, csupán gerjedezett a szívük, de még nem ismerték fel őt. Így van ez azoknál is, akik keresni kezdik Jézust, hallgatni kezdik az ígét, de még nem jutnak bizonyosságra a hitben. Sok ember hall Krisztusról, olvassa az ígét, mégsem ismeri őt igazán, nincs vele élő közösségben.

Amikor a Szentlélek munkálkodni kezd, minden megváltozik. Akkor már minden más. Addig is hallották, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, de ez valahogy más lesz. Az ilyen ember érzi: az ige hozzám szól, Jézus értem is jött, hogy ne vesszek el, s örök életem legyen. Pál apostol ezt így fejezi ki az efézusi levélben: felragyog neked a Krisztus. Ilyenkor nagy öröm tölti el a szívét, s az ember látja, hogy Krisztus áldozata nélkül el lennének veszve.

Milyen különösen viselkedett József. S mi újra feltesszük a kérdést: miért nem fedte fel kilétét testvérei előtt? Úgy gondolnánk, hogy már rég azt kellett volna mondania: én vagyok József, akit Egyiptomba eladtatok húsz évvel ezelőtt. Isten kegyelmes volt hozzám és Egyiptomban nagy ember lettem.

Vajon azért történik ez, mert a testvérek még nem tettek eleget minden feltételnek? Hiszen elvitték Benjámint, s kiderült az is, hogy már

semmilyen irigység nincs bennük. De József még mindig különösen viselkedett. Mintha élvezte volna, hogyan nyújtja testvérei kínját.

Isten sokszor velünk is így tesz. Mi is buzgón imádkozunk gyógyulásért, hogy Isten vegye le rólunk a keresztet. Imádkozunk erőért, hogy a bűnt le tudjuk győzni magunkban. Imádkozunk, hogy a lelkünk leljen végre békességre. De nem gyógyulunk meg, a kereszt nem vétetik el, a bűnt nem tudjuk legyőzni, s a helyzet egyre rosszabbá válik. Nem látjuk az alagút végét.

Ahhoz, hogy József viselkedését megértsük, a történet végére kell ugornunk. Mert mivel fejeződik be a történet? Azzal, hogy József azt mondja: ti gonoszt gondoltatok ellenem, de Isten jót gondolt.

Isten néha azért nem hallgatja meg hamarabb imáinkat, mert a szenvedés által meg akar tisztítani minket: egyre tehetetlenebbeknek kell éreznünk magunkat. Az Úr azt akarja, egyre inkább megismerjük önmagunkat és őt. Azt szeretné, mi is felkiáltunk: hiszek Uram, légy segítségül hitetlenségemnek. S végül kimondjuk: az Úr mindent jól cselekedett.

A testvérek ettek és ittak József házában. Attól a pillanattól fogva, hogy oda beléptek, egyik kellemes meglepetés a másikat érte. A ház felügyelője azzal kezdte: ne féljete! S atyáik Istenéről beszélt. Simeon kiszabadult, lábvizet kaptak, szamarukat megettették. Utána bement József, kedvesen kérdezősködött apjuk felől. Asztalánál ehettek és ihattak. De még mindig nem fedte fel kilétét.

Így van ez azokkal, akik közeledni kezdenek Istenhez. Vigasztalást kapnak az Úrtól. Ha a templomba megyünk, úgy érezzük, nekünk szól a prédikáció. Ha kinyitjuk a Bibliánkat, vigasztaló igéket találunk benne. De még mintha fátyol lenne szemeinken, Jézust még nem ismerjük személyesen. Ez pedig nagy hiány, mert nem elég az ige bátorítása és vigasztalása. Nekünk nem kevesebb van szükségünk, mint egy megváltóra, aki megszabadít minket az eljövendő haragtól.

Ne nyugodjunk, amíg Jézus nem lesz személyes megváltónk. Milyen boldogok voltak József testvérei, hogy az ő házába mehettek. Félelemmel és rettegéssel léptek át a ház küszöbét. Ám ott öröm várta őket. Mennyi öröm vár minket is Isten házában. Hiszen ott örömezenetet halunk: Isten szeret minket, van bűnbocsánat számunkra, vele újat lehet kezdeni.

Először mi is úgy gondoljuk, hogy az üdvösségért tenni kell valamit, s először jobba kell lennünk, hogy Isten elfogadjon minket. Úgy gondoljuk, a kegyelmet meg kell vásárolnunk. De meg kell értenünk: semmit sem kell tennünk, csak ki kell nyújtanunk üres kezünket és el kell fogadnunk az ő ajándékát. Mert Krisztus be akar lépni az életünkbe. Előtte viszont végig kell járnunk az önismeretnek, a bűnismeretnek azt az útját, amelyet a testvérek is végigjártak. Meg kell látnunk, hogy bűneinkkel mi is keresztre juttattuk Jézust.

Ha ezt az utat végigjárjuk, akkor a végén ő vár reánk. Belép az életünkbe, és ezután örök-

Babits Mihály

Zsoltár gyermekhangra

Az Úristen őriz engem
mert az ő zászlóját zengem.

Ő az Áldás, Ő a Béke
nem a harcok istensége.

Ő nem az a véres Isten:
az a véres Isten nincsen.

Kard ha csörren, vér ha csobban,
csak az ember vétkecs abban.

Az Úristen örök áldás,
csira, élet és virágzás.

Nagy, süket és szent nyugalma
háborúkat meg se hallja.

Csendes ő míg mi viharzunk
békéjét nem bántja harcunk.

Az Úristen őriz engem,
mert az ő országát zengem.

Az ő országát, a Békét,
harcainkra süketségét.

Néha átokkal panaszlom
de ő így szól: „Nem haragszom!”

Néha rángatom, cibálom: -
tudja hogy csak őt kívánom.

Az is kedvesebb számára,
mint a közömbös imája.

Az Úristenőriz engem
mert az ő zászlóját zengem.

Hogy daloljak más éneket,
mint amit ő ajkamra tett?

Tőle, Hozzá minden átkom:
hang vagyok az ő szájában.

Lázás hang talán magában:
kell a szent Harmóniában.

S kell, hogy az Úr áldja, védje
aki azt énekl: Béke!

re vele leszünk. A következőkben meglátjuk, milyen öröm lesz a testvérek számára, hogy az egyiptomi főember az ő testvérük, de sokkal inkább az, hogy az ő bocsánatában részesülnek. Nem kell bűnhődniük vétkeik miatt, mert azok el vannak rendezve.

Agnus Rádió

24 órán át a világhálón
www.agnusradio.ro

88,3 MHz-en
03-08 és 12-15 óra között
Kolozsváron

Kard, ha csörren

1. | Megnézi ugyan magát, de elmegy, és nyomban el is felejt, milyen volt. Ám aki a szabadság tökéletes törvényébe tekint bele, és megmarad mellette, úgyhogy nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója, azt boldoggá teszi cselekedete (Jak 1,23-25).

Önmagunk szűkös látóterén, torz tükörképeink az ige távlatosságával túllépve korunk tükörképébe is beletekinthetünk, sőt bele is kell tekintenünk. Urunk történelmi méreteiben is észhez térítő példázata a búzáról és konkolyról ma is sokat mond: „amíg az emberek aludtak, eljött az ellensége, konkolyt vetett a búza közé, és elment” (Mt 13,25). Majd a szolgák megkérdezték a gazdát, amikor látták, hogy búza-konkoly együtt nőnek, saját logikájuk szerint akarván gyomtalanítani a szántóföldet, ezt a választ kapták: „hadd nőjön együtt mind a kettő az aratásig”. Legfontosabb tanulság: amikor az emberi éberség meggyengül, elalszik, akkor kezd el a konkolykirály, a gonosz működni. A lelki alvás mindig életveszélyes, mert kioltja a veszélytudatot. A földi és a mennyi dolgok tekintetében egyaránt.

A konkolytalanítás megelőző jézusi módszere az imádság. Az imádkozó lélek ébersége. Kérdezzük meg: ma nem azért sétál be oly sok ember a konkolykirály kelepcejébe, mert az anyagi javak szenvedélyes hajszolása kioltja a lelki veszélyérzetet? Egyetlen megelőző eszközünk az imádkozás. Ha ebben elalszunk, egész életünket, kultúránkat, egész korszakok életét konkolyuralom alá hajtjuk.

„Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!” (1Kor 10,12). Napja-

ink zűrzavarában, szándékos vagy tájékozatlan értékkavarásában, az egyházbírálat, egyházellenesség homokviharában bölcs ember, bölcs presbitérium, bölcs egyházi vezető az, aki figyel Pál féltő szavára, amely nekünk is szól, akik „az utolsó időkben élünk” (1Kor 10,11).

Mi a legnagyobb csapdák egyike? A szabadság téveszméje, a csoportnormák vagy egyéni normák abszolutizálása. Ahol ez a zabolátlanság, önkény felüti fejét, ott a páli gondolat ellenigazsága kezd uralkodni: „minden szabad nekem”. S ez már a felvilágosodás szellemi önkényét 1800 évvel megelőzve hatalmas botrányköve volt az emberiségnek.

„De nem minden épít” (1Kor 10,23). Ezt a páli bölcsességet, ember és jövőkímélő tanítást mindenkinek megtanítanom belső irányítóként a vallásoktatásban és a gondolkodás ma igencsak elhanyagolt iskolájában. Micsoda szegénység, hogy mindez kiveszőfélben van a mai tantervekből. A szabadság ma sokszor romboló hatású, ezért nem csoda, ha nemcsak a tarlók fognak égni a lábunk alatt, hanem a fejünk fölött az ég is tűzbe borul. Nemcsak Ukrajnában és Izraelben, hanem egyetemes katasztrófa-ként. Meg kellene végre hallanunk a leleplező igazságot: nem az Isten bűnös ebben. „Kard ha csörren, vér ha csobban, /csak az ember vétkecs abban” (Babits Mihály, Zsoltár gyermekhangra).

| dr. BÉKEFY LAJOS |

Lehet, hogy angyal volt?

1. | A távolra került fiatalok szerepét átveszik a szociális szolgáltatók, az idősothonok.

Idős asszony fát hord. Hulladékfát vásárolt, azt rakosgatja talicskába, hogy éjszakára ne maradjon utcán a télutóra szánt famennyiség. Sietnie kell, az idő fogytán, hamar ereszkedik az esti sötétség.

Gyermekei sokfelé szóródtak, egyedül hordja terheit, sokasodó éveit. A hosszú főutcában az egykori szomszédok, ismerősök nagy része már kihalt vagy elköltözött. Az egykori csendes városszéli településre rátelepedett az agglomerációs zaj és idegenség. De ő nem panaszkodik. Megszokta, hogy amióta megözvegyült és a gyermekek kirepültek, egyedül kell helytállnia.

A többi időstől is ezt látja. Amíg bírják magukat, elhordozzák a munkát a maguk ráérős tempójában. Aztán amikor elfogy az erő, elhagyják a régi házat, és várja őket az öregotthon idegensége, fájdalmas társas magánya.

Szaporátlan a munka: talicskába pakolni a fahulladékot, betolni a hosszú udvar végén álló kamrába, kiborítani, és fordulni az újabb rakományért.

Ahogy dolgozat, kocsí fékez az út szélén. Ötvenes férfi lép hozzá, és csak annyit kérdez, segíthet-e. Hát hogyne, érkezik a válasz, bár az asszony erősen furcsállja a dolgot. Nem ismeri a férfit, még látásból sem.

Hamarosan ketten hordják a fát. Szaporábban halad a munka. Közben az ismeretlen elmondja, miért állt meg. Néhány éve a településen épített házat. Külföldről tért haza, ahol tíz éve egy orvos megmentette az életét. Amikor betegségéből meggyógyult, a kórházi ágyon megfogadta magát: ha majd segítségre szoruló embert lát, akkor azt a személyt ő majd igyekszik felkarolni és a lehetőségekhez mérten segíteni.

Forrás: nagybajom.hu

Két órát hordják a fát. Mire leszáll az este, minden hulladékdarab a kamrába kerül. Az ismeretlen segítő elbúcsúzik. Az asszony rádöbben: még a nevét sem tudja. Hálás a szíve: lám, hát ilyen is van még? Lehet, hogy angyal volt?

| FÁBIÁN TIBOR |

Tegyünk jót együtt!

1. | – Milyen tervet vállalt az egyházközség, és miért indította a gyűjtést?

– A Bethesda Gyermekotthont a zsoboki egyházközség hozta létre 1994-ben, nevezhetnénk szeretetintézménynek. 2022. május 1-jén kerültem Zsobokra lelkipásztornak, az európai uniós projekt már akkor el volt indítva. Ennek célja, hogy építsünk családtípusú otthonokat Zsobokon. Ez a terv 1 millió eurós összeget jelent, s ez az infláció miatt közben meg is növekedett. Az egyházközség a nehézségek ellenére elvállalta, hogy befejezi a megkezdett terveket, s az Európai Unió, valamint a román állam támogatása mellé még 230 ezer eurónyi önrészt tesz hozzá. Viszont ezt az összeget a 300 lelkes gyülekezet nem tudja előteremteni, ezért indítottuk el az országos gyűjtést.

Bízunk abban, hogy az erdélyi magyarság e nagy összeget is elő tudja teremteni.

kásában van elszállásolva. A többi pedig itt a gyermekotthon lakója.

nek be az ingatlanokba, amikor az építkezés teljes mértékben befejeződik.

– Hol tartanak most?

– Az építkezés 2023. április 1-jén elkezdődött. A házak már nagyrészt megvannak, tehát csak az önrészhez tartozó építkezést kellene még elvégezni, azt a maradék körülbelül 20 százalékot, amelyet nekünk kell az önrészből fizetnünk. Az építkezés folyamatos, ugyanis június 30-ig az épületeknek készen kell állniuk a tervek értelmében. Kérdés, hogy ezt miből fogjuk támogatni. Egyelőre bízunk abban, hogy a jóindulatú támogatóknak köszönhetően ezt az összeget addig valahogy sikerül előteremteni. A projekt szerint az épületeknek június 30-án beköltözésre és átadásra készen kell lenniük, mivel a felszereléseket állami pénzből megvásárolhattuk, azok viszont csak akkor kerülhet-

– Hány gyerek él a gyermekotthonban, és milyen korosztályúak?

– Jelenleg 28 gyermek él az otthonunkban. Tudni kell, hogy az új gyermekvédelmi törvény hét év alatti gyermekek elhelyezését nem engedélyezi. A 7 évnél kisebb gyermekek nevelőszülőknél vannak, az otthonban a fiatalok 7 és 18 év közöttiek. A nyolcadik osztályosnál idősebbek az intézmény költségén bentlakásban élnek. Egyik diákunk Szamosújváron lakik a Téka Alapítvány bentlakásában, több diákunk a kalotaszéki királyi szakiskola bentlakásában él, illetve néhány gyerek a kolozsvári református kollégium szakiskolájába jár és annak bentla-

Az adományoknak köszönhetően remélhetőleg a gyermekek a zsoboki iskolában és otthonban maradhatnak

– Hogyan lehet segíteni, kikre számítanak?

– Létezik egy Facebook-csoportunk (Építsünk család típusú otthont közösen – tombola- és licitcsoport), ahol mindenki felajánlhat tárgyakat, illetve ezekre a tárgyakra lehet licitálni, meg lehet azokat vásárolni. A tárgy értékét adományként a gyermekotthon bankszámlájára lehet küldeni. Már sokan licitáltak és vásároltak, többen ajánlottak fel értéktárgyakat. Ezért bátorítok mindenkit, hogy aki szeretne, kapcsolódjon be a licitcsoportba, nézzen körül, mi az, ami tetszik neki, mi az, amire szívesen adna pénzt, és ezáltal támogatna minket. Számítunk az adakozó lelkű emberek támogatására. Bízunk abban, hogy bármennyire nagy is ez a több mint 1 millió lejes összeg, az erdélyi magyarságnak van akkora ereje, hogy e nagy összeget is elő tudja teremteni. Abban is bízunk, hogy ezeknek a gyermekeknek a sorsa, illetve a továbbiakban még esetleg hozzánk kerülő gyermekeknek a sorsa megmozgatja és megalapítja az embereket, és nemcsak a szívük, hanem a kezük és a pénztárcájuk is megnyílik ezért az ügyért.

„Csekélység” – a feltámadott Krisztusba vetett hit

Kalotaszentkirály-Zentelke a kalotaszegi térség egyik legnagyobb gyülekezete. A református közösség lelkipásztorával, Lukács Endrével a település templomáról, a fiatalokkal való munkáról, gyülekezeti életről beszélgettünk.

– Milyen régi a település?

– A falu első okiratos említése 1288-ból való, amikor a király a magyargerőmonostori Mikola fiainak adományozta a Bánffyhunadtól délre fekvő települést. Nevét Szent Istvánról kapta, a Kalota előnevet pedig a honfoglaláskor itt letelepedett nemzetségről. Valamikor két település alkotta a falut, Kalotaszentkirály és Zentelke, de már a régi okiratok is együtt említik a kettőt. A hagyományt azonban az emberek mind a mai napig megőrizték: mindenki tudja, ki szentkirályi és ki zentelki a faluban.

– Mikor épült a templom?

– Valamikor a 12. század végén, 13. század elején épülhetett. Ezt a 15. században gótikus stílusban építették át, ám a stílusjegyek már szinte teljesen eltűntek, ugyanis az idők során számos felújításon, javításon esett át. Így tűnt el a gótikus mennyezet, s vette át helyét a kazettás. A templom és a gyülekezet életében szomorú dátum 1848. november 7. A hegyekből lezúduló román csapatok felégették a települést, alig két-három ház maradt épen. 1850-re sikerült úgy visszaállítani a templomot, hogy istentiszteletet is lehetett tartani. A munkákban nagy segítséget nyújtott Bánffy Miklós gróf, aki egyrészt faanyaggal segített, másrészt több jótékonyági estet szervezett. A teljes helyreállítás még hosszú ideig tartott, a templom viszont már kazettás mennyezetet nem kapott.

– Milyen érdekességet tud említeni?

– A tűzvész idején a harangok is elpusztultak. Az 1848-as forradalom után az egyházközség kérvényezte a magyar államnál, hogy a harcok idején összegyűjtött, de be nem olvasztott harangokból adományozzanak a falunak. Így került a gyülekezet tulajdonába egy 1481-ben öntött darab, amelyet a faluban már akkor Mátyás-harangnak neveztek el, hiszen az igazságos király idejében készült. Ezzel harangoztak a gyülekezetben 1994-ig, amikor megrepedt. A cinteremben levő haranglábon lehet most megtekinteni, az egyházközség ugyanis akkor újat öntetett. Az orgonát az 1870-es évek második felében rendelték, az építető Kolonits István mester volt, akinek – a felirat szerint – ez a hangszer a 130. alkotása volt.

– Mikor történt nagyobb átépítés?

– Az utolsó nagy átalakítás 1994-ben történt, amikor a hátsó karzatot előbbre hozták. Ekkor a templom ismét kazettás mennyezetet kapott, a budapesti Illyés Közalapítvány támogatásával 220 kazettát készítettek. Az utóbbi években sikerült a templomot ismét felújítani, ugyanúgy, ahogy a gyülekezeti házat, parókiát, kántori lakást. Tavaly áprilisban tartottuk a hálaadó istentiszteletet. A munkálatokat támogatta a magyar kormány, a Kolozs megyei tanács, a helyi önkormányzat és természetesen hozzájárult a gyülekezet is.

– Mekkora a gyülekezet?

– Szentkirály a térség egyik legnagyobb református közössége, jelenleg 738 lelket számlál. Aktív gyülekezeti élet folyik, hetente négy alkalommal tartunk istentiszteletet: a két vasárnapi mellett hétfő reggel hétkezdő, szombat este pedig hétzáró istentisztelet van. A legtöbben nyilván vasárnap délelőtt gyűlnek össze mintegy 150–160 lélek. Zentelkén és Szentkirályon felváltva tartunk hetente bibliaórát.

– Mennyire nehéz a fiatalokat megszólítani?

– Két vallásórás csoporttal dolgozunk. A kicsik szeretnek jönni, bibliai történeteket tanulunk, játszunk, velük örömmel dolgozni. A gimnazistákat már nehezebb becsábítani, de igyekszünk vonzóvá tenni minden alkalmat. Minden évben megszervezzük a vakációs bibliahetet, amely évek óta nagy érdeklődésnek örvend, ilyenkor mintegy 40–60 gyermek gyűl össze. Heti rendszerességgel tartunk ifjúsági bibliaórát is, ezeken a konfirmandusok vesznek részt, csupán egy páran maradnak vissza konfirmáció után is. Sajnos elég nehéz a fiatalokat összegyűjteni, talán ez a legnehezebb része a gyülekezeti szolgálatomnak. Az utóbbi időben igyekeztünk a környező települések ifjúságával együttműködni, hogy közös együttléteket tartsunk (Magyarvalkó, Kalotadámos, Jákótelke, Bánffyhunyad) a különböző helyszíneken – több-kevesebb sikerrel.

– Hogyan zajlik a konfirmációi felkészítés?

– Az oktatás kétéves. A nyolcadikos diákok a kiskonfirmandusok. Miután egy év elteltével befejeztük az anyagot, megtörtént a kikérdezés, virágvasárnap előtt tartunk számukra egy kis ünnepséget. Ezt követi a káteoktatás megkezdése, kilencedikes korban konfirmálnak. Idén 11 ifjú tett hitet, jövőre tízen fognak konfirmálni.

– Milyen szokások vannak ünnep tájékán?

– Húsvétkor a locsoláson és hímestojás festésén kívül nincs különleges népi hagyomány a faluban. A lényeg különben nem is ezen, hanem az ünnepre való ráhangolódáson van. Bűnbánati hetek alkalmával ugyanis reggel és este is tartunk istentiszteletet. Különleges színfoltja az ünnepnek a legátus, minden sátoros ünnep alkalmával fogadunk teológust, akit a gyülekezetben kíváncsian várnak. A faluban elsősorban a lányok és a legények veszik fel a kalotaszegi népviseletet.

– Milyen gondolatot osztana meg velünk?

– Az első keresztyének, amikor vasárnaponként összegyűltek, Jézus feltámadását ünnepelték: közösségben, Isten ígéjére figyelve, imádkozva, úrvacsorázva. Az együttléteik alkalmával a középpontban a feltámadott Úr állt, a vele való találkozás tette az ünnepet magasztossá. Ahogy teltek az évszázadok a minden heti feltámadás ünnepséből évi egy alkalom lett. A ma embere is megünnepli a feltámadást: több étel, ital kerül az asztalra, többen szórakozik. Minden külső körülmény adott a kellemes ünnepségre, csupán egy „csekélység” hiányzik sokszor: a feltámadott Krisztusba vetett hit. És ezzel hiányzik az ünnep szíve is. Nem véletlen, hogy egyre több ember számára jelent a húsvét – kapcsolódást. Sokan vannak, akik elfogadják Jézus földi szolgálatát, jónak tartják tanítását, és elhiszik kereszthalálát. De a feltámadást már úgy kezelik, mint az egykori tanítvány, Tamás: hiszem, ha látom. Akkor a csoda az volt, hogy Tamás számára Jézus megjelent, hogy az hitre jusson. „Boldogok, akik nem látnak, és hisznek” – mondta a Mester akkor Tamásnak, és üzeni most nekünk is. Így váljon a ma emberének ünneplése kikapcsolódásból öröndezéssé. Jussunk el a kételkedésből a boldog bizonyosságba!

Vasárnap délelőttként mintegy 150–160 lélek vesz részt az istentiszteleten

Nem csak hússal él az ember

Számomra nem kérdés, hogy az ember ehet húst. Minden nekünk adott. Ennek a bibliai alapja is egyértelmű. A mi feladatunk viszont az, hogy vigyázzunk a természetre és az állatokra, és hogy ne éljünk vissza a lehetőségeinkkel. Ne kínozzunk, ne ártsunk, ne pazaroljunk, ne dözsöljünk. Sosem volt normális, hogy naponta háromszor húst együnk. De most nem is erről akarok írni.

Több hete kezdődött el a böjt, és el kell mondanom, sokáig legyintettem az egésze. Ma már nem azzal tudunk böjtölni, hogy bizonyos ételeket nem eszünk – mondtam. És bár ez (részben) igaz, alapvetően onnan ered, hogy nehezen tudunk határt szabni magunknak. Ételben. Bármiben... Amikor azt mondtam, „én majd másképp böjtölök”, általában sehogy sem böjtöltem.

Tavaly után idén másodszor tartottam nagyböjtöt, és ezt nem azért írom le, hogy elismerést vívjak ki, hanem mert fontosnak tartom megosztani, mennyire jó élmény volt legutóbb megtapasztalni. Azt, hogy lemondhatok húsról, cukorról, alkoholoról, több csendességet tudok tartani, és esélyt adhatok arra, hogy másra is odafigyeljek, testileg is felfrissüljek. A lemondás az egyik legszebb lélekgyümölcs. A böjt pedig az egyik legnagyobb ajándék a keresztyén ember számára. Nem ösdi dolog, hanem mélyen belénk itatott eredeti, igaz igény. Segít felfrissülni, visszaigazodni, segít keretet szabni az évek, mivel talán ez az időszak tér el leginkább a többitől. Az ételről való lemondás valóban ennek csak egy formája, a közösségi médiaböjt vagy a tévzés csökkentése szintén tárgyát képezheti, amennyiben fontos nekünk mindaz, amiről lemondunk.

Azzal, hogy lemondunk valamiről, több időnk jut másra. Megüresítjük magunkat, hogy legyen hely az evangéliumnak. A gondolkodásnak. A fókuszváltásnak. A hálának. A csendnek. A készülődésnek. Mert a lel-

ki oldal nélkül nem böjt a böjt. Ezt még nekem is tanulnom kell: a testi egyszerű, a lelki nehezebb. Ugyanakkor kis áldozat mindez ahhoz képest, amit Jézus értünk vállalt.

| JAKAB ISTVÁN |

Ép testben ép lélek

A test és a lélek egysége régóta foglalkoztatja a kutatókat. A modern neurológiai és pszichológiai kutatások bebizonyították: mindaz, ami az agyunkban történik, hatással van lelki jóllétünkre is. Ugyanakkor ez a kapcsolat visszafelé is érvényes. Az, hogy miként érezzük magunkat, hogyan van a lelkünk, hat fizikai egészségünkre is.

Agyunk egyik legősibb és legfontosabb központja a jutalomközpont, amely akkor lép működésbe és termeli a jutalomhormonnak is nevezett dopamint, amikor az ember valami olyannal foglalkozik, amit szeret. Ennek hatá-

sára jobb a kedvünk. Ezen agyi központ működését „házi praktikákkal” is elő lehet segíteni: például kedvelt étel fogyasztása, valami olyan végzése, amelyet az ember szeret (kirándulás, kertészkedés, kézimunka), jótékonykodás, vagy bármi, amely örömet okoz.

Szervezetünk olyan hormont is termel, amely a normális életvitelért felelős, a szerotonint. Ez a hormon azért felel, hogy minden reggel felkeljünk, elvégezzük a napi teendőket, enni és aludni tudjunk. Ha e hormonnak a szintje alacsony a szervezetünkben, akkor az egyén veszíthet a kiegyensúlyozottságá-

ból. Termeléséhez segíthetjük a szervezetünket házilag: például rendszeres testmozgás, a napfény előnyben részesítése a lámpák fényével szemben. Ugyanakkor a hála érzése, a hálaadás is jótékony hatással van ránk. Kutatások bizonyítják: a hálaadó ima gyakorlása vagy a hálanapló vezetése javítja a hangulatot.

Lelki jóllétünk szempontjából szintén fontos a kötődési hormon, az oxitocin, ezt szeretethormonnak is nevezik. Ez a fizikai alapja a szeretet érzésének házastársunk, gyermekeink, családunk, közösségünk iránt. Így ebből akkor van a legtöbb a szervezetünkben, amikor azokkal vagyunk, akiket szeretünk, amikor eljárunk közösségbe, gyülekezetbe és együtt tapasztalunk meg dolgokat akár egy hétköznapi beszélgetés vagy a közös ima során.

A FIKE egy pár tagja eldöntötte, hogy ebben az évben áprilisban részt veszünk a Wizz Air maratonon, ahol maratont, félmaratont vagy 10 kilométert futunk. Mindenki felkészültségének és állóképességének megfelelően. Az edzések alatt tapasztaljuk, hogy a levegőn való mozgás által nemcsak testünk teherbíró képessége, de lelkünk is jobban van, hiszen valami olyant teszünk, amely örömet okoz. Bár időbeosztásunk sokszor nem engedi azt, hogy együtt edzünk, azonban amikor személyesen találkozunk, megbeszéljük vagy a közösségi médián keresztül követjük, ki miként halad az edzéssel. Megbeszéljük kétségeinket (például bírni fogjuk-e?), támogatjuk és bátorítjuk egymást. Annak tudata, hogy együtt vagyunk, együtt készülünk, közösségi érzést teremt, és segít kitartani egy-egy nehezebb edzés során, hogy ne veszítsük el motivációnkat. Így tehát szervezetünk nemcsak dopamint és szerotonint termel a fizikai mozgásnak köszönhetően, hanem oxitocint is a közösségi érzés által, s így a futás testileg és lelkileg is épít mindannyiunkat.

| SIMON DOROTTYA, kolozsvári FIKE |

Klónozzuk a gyümölcsfákat?

Beszélgetés Fülöp Alpár kertészmérnök-tanárral

Miért kell metszeni a fákat?

Megfiatalodhatnak azok? Milyen oltásokat ismerünk? Ezekre a kérdésekre keressük a választ Fülöp Alpár kertészmérnök, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének falugazdászával.

– Miért fontos a fák metszése?

– Fontos különválasztani a gyümölcsfák és díszfák metszését. Az utóbbinak az a célja, főleg városi környezetben, hogy szép zöld legyen, díszítse a környezetet és lehetőség szerint minél tovább megmaradjon, mert a zöldövezetek az oxigénkibocsátás miatt rendkívül fontosak. Tudni kell, hogy a városi környezet a fák számára elég mostoha környezet, tehát mindenképp ápolnunk kell azokat. A gyümölcsfák esetében az elsődleges cél mindig a termés, a haszon. Ez esetben több dologra lehet gondolni: az első és legfontosabb az alternancia kiküszöbölése, ez a kétévenkénti terméshozás. Minden gyümölcsfa azért hoz termést, hogy fenn tudja tartani önmagát. Ha nem metsszük a fákat, hozhatnak egy évben több termést is, viszont metszéssel több éves távlatban stabilabb lesz a termésmennyiség, illetve tudjuk gyorsítani a termőrefordulást, megkönnyíti a betakarítást, a termések minősége is jobb lesz stb.

– Mondhatjuk azt, hogy megfiatalodnak a fák?

– Négyféle metszésről szoktunk beszélni: indító, koronaalakító, termőkori és ifjító metszésről. Az első kettőnél épp az a cél, hogy a termőkort minél hamarabb elérjék, tehát ott inkább a fejlődés a cél, aztán később már lehet beszélni fiatalításról.

– Mikor kell a fákat metszeni?

– Valójában nagyon tág, mikor kell végezni ezt a munkát. Lényeg, hogy nyugalomban végezzük, tehát lombhullás után lehet nekiállni, főleg az almatermésűeknél. A csonthéjasok kicsit kényesebbek, úgyhogy azt tavaszra szeretjük hagyni – nagyjából rügyfakadásig. Nagyobb ültetvényeken nekifognak már hamarabb azért, hogy tudják befejezni a munkálatokat. Háztáji környezetben, ha kevesebb fa van, a tavaszi időpont a legideálisabb, már csak azért is, mert jól be lehet ilyenkor illeszteni a munkaszervezésbe.

– Meg lehet különböztetni azokat a fákat, amelyeket könnyebb metszeni az olyanoktól, amelyeket nehezebb?

– Inkább korban számít ez, a fiatalokat könnyű metszeni, mert csak pár ágat kell levágni róluk. Alapvetően befolyásolja az adott fának a fajtája, de főleg az, hogy előző évben volt-e megmetszve. Mindig kérdezik, baj-e, ha elmarad a metszés. Ha nem volt időnk a munkára, akkor a fákat két év múlva duplán kell megmetszeni.

– Hogyan tudunk védekezni a kórokozók ellen?

– Az egyik legfontosabb beavatkozás a lemosó-permetezés, amelyet rügyfakadás előtt végzünk.

Ennek a célja az, hogy a rügypikkelyekben, kéregrepedésekben meghúzódó gombaspórákat elpusztítsuk, a kéregrepedésekben ugyanis a különböző kártevők előszeretettel helyezik el tojásaikat, amelyek tavasszal a levegő melegedésével kikelnek. Ha megfelelően elvégezzük a permetezést, a kártevőket meg tudjuk tizedelni, vagy akár el is tudjuk pusztítani. Egy másik tavaszi munka a meszelés, a környezetünkben

A fák szakszerű metszésével biztosíthatjuk a stabilabb terméshozamot, valamint a gyümölcsök minőségét is

nagy hagyománya van ennek. Viszont szeretném felhívni mindenki figyelmét: a fa törzsének a meszelése inkább ősszel lenne aktuális, mert ez az eljárás is a kéregrepedéseket fertőtleníti. Az őszi meszelés nagy előnye az, hogy a téli fagylécképződéseket meg tudja előzni.

– Miért fontos beoltani a fákat?

– A gyümölcsfa oltása egy vegetatív szaporítási mód, gyakorlatilag klónozásról beszélünk. Tehát egy fának a genetikai állományát fogjuk továbbszaporítani. Azért fontos a génmegőrzés az őshonos, idős fáknál, hogy a génállományukat meg tudjuk őrizni, illetve, hogy a következő termésnél tudjuk, a fa milyen gyümölcsöt fog teremni.

– Melyek a legfontosabb szabályok a gyümölcsfák metszésénél és oltásánál?

– Metszés szempontjából fontos, hogy már az elején megállapítsuk, a fa milyen korban van. Lényeges a metszés erőssége is, illetve a gyümölcsnek a faja is, hiszen az almatermésűeket és a csonthéjasokat külön szoktuk kezelni. Az almatermésűeket hagyományosan inkább sudárral, tehát központi tengellyel hagyjuk, és azon alakítunk ki vázágemeleteket. A csonthéjasoknál pedig sudár nélkül: inkább nyitottabb koronát alakítunk ki, mert azok sokkal fényigényesebbek.

Az oltás tekintetében fontos eldönteni az elején, hogy az alanyunk és a nemesünk átmérőben ugyanolyan átmérővel rendelkez-e vagy az alanyunk vastagabb. Ha vastagabb az alany, akkor héjalóoltást szoktunk végezni leggyakrabban. Ha azonos az átmérő, akkor omega oltást vagy angolnyelven párosítást. Itt minden esetben arra kell figyelni, hogy a kambium mind a két komponensnél találkozzon.

– Két oltást említettél, az omega oltást és az angolnyelven párosítást. Ezek mit jelentenek?

– A kettő majdnem ugyanaz. Az elsőnél egy ún. omegavágást okoz egy omega olló, ezzel bárki sikereket tud elérni. Itt a két komponens párosításánál, mivel omega alak van, omega párosításnak nevezzük. Az angolnyelven párosí-

tásnál a két komponens oldalirányban elmetsszük és középen bevágunk azért, hogy nagyobb legyen a felület, ahol be tud gyógyulni és ahol csatlakozik a két elem, illetve hogy önmagában is megálljon. Így könnyebb lesz a kötözés a sima párosításhoz képest.

Segítség! Vészhelyzet van!

„**H**ív segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak és te dicsőítesz engem” (Zsolt 50,15).

Ez az ige volt a mottója a március elején Magyar királyfalván megrendezett egyházmegyei IKE-találkozónak. A találkozóra a vártnál sokkal többen, 75 fiatal és a kísérő lelkészek jöttek el. A program Kun Attila Árpád helyi lelekipásztor áhítatával kezdődött, amelyet a backamadarasi ifjúsági zenekar szolgálata követett. Rövid szünet után Deák András kolozsvári mentős tiszt *Mit kell tenni a mentő megérkezéséig?* című előadása következett. Az előadó kiválóan mutatta be az életmentés elméleti és gyakorlati tudnivalóit, amelyet az összegyűlt fiatalok nagy érdeklődéssel hallgattak. Az előadás után alkalmam volt beszélgetni Deák Andrásal.

A magyar királyfalvi IKE-találkozón a backamadarasi ifjúsági zenekar lépett fel

– Mi az, ami hiányzik ma az elsősegélynyújtás ismeretéből?

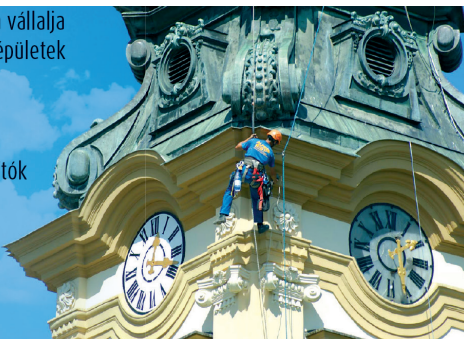
– A minél minőségibb és minél tágabb körökben megtartott kurzusoknak, képzéseknek a szakszerű, folyamatos szervezése és lebonyolítása komoly szakfelüggyellett.

Hirdetés

Igényes, pontos munkát garantálva vállalja templomok, műemlékek, egyházi épületek felújítását és karbantartását az **ALPINBIST Kft.**

Tornyok, toronydíszek festését, felújítását, bádогоzását, villámhárítók és ereszcatornák szerelését ipari alpinechnikával végzi el állványozási költségek nélkül.

További információk a **0755 312 904** telefonszámon.

Salétromos falak? A Biodry erre egy végleges megoldást kínál!

Svájci technológiánk természetes módon állítja meg a kapilláris nedvességet régi épületekben, templomokban, műemlékekben.

További információ:
0770 765 537

www.biodryromania.ro

NEDVES FALAK?

biodry
ADVANCED WALL TECHNOLOGY

– **Mennyire érdekli a fiatalokat az elsősegélynyújtás, a mentőszolgálat?**

– A fiatalokat vonzza, érdekli e nemes hivatás részben az adrenalintartályuk feltöltése, részben pedig az empátia fűtötte segítőkészségük miatt. Bátrak, mert nem tudják, pontosan mi vár rájuk. Számos hivatásos szakember öt-hat év után felmond a pszichés terhelés miatt.

– Mit ajánlott tenni, ha valaki segíteni akar?

– Akinek nincs képesítése, elvégezhet egy képzést. A lelki segítség is fontos, de ehhez szükséges az igényes szakképzés is. Vészhelyzetben csak a felkészült ember képes hatékonyan segítséget nyújtani.

– Hogyan készülnek fel a mentősök a lehetséges tragédiákra?

– A rengeteg elméleti képzés mellett szimulációkon vesznek részt, és segít a sok tapasztalat is.

– **Melyek a legnagyobb hibák, amelyet az emberek segítségnyújtáskor elkövethetnek?**

– Az, hogy ha elfelejtik használni a szaktanácsokat, és kapkodva, hirtelen cselekednek, ennek mindig szomorú vége lehet.

KUN DÁVID ELŐD,
a küllői IKE sajtóreferense

Szent László-napi kórustalálkozó

Idén 33. alkalommal szervezik meg a hagyományos Szent László-napi kórustalálkozót Tordaszentlászlón június 29-én (szombaton 10 órától). A jelige továbbra is: „Nyelvében és szokásaiban él, dalaiban és művészetében érez a nemzet”. Az együttlétet közös éneklés is gazdagítja a templomkertben Szent László szobra körül (Kodály Zoltán: A magyarokhoz (legalább egy szólamban), Erkel Ferenc–Bárdos Lajos: Szózat). Ebben az esztendőben különös figyelemmel szeretnének emlékezni a 125 éve született Bárdos Lajos zeneszerzőre és a 450 éve született Szenczi-Molnár Albert szoltárfordítóra. Ezért ajánlják még közös éneklésre a következő műveket: Bárdos Lajos: Csendes kánon, Ádám Jenő: 134. Zsoltár, Dona nobis pacem.

A templomban tartott ünnepi istentisztelet, valamint a kórushangverseny után közös ebéd, majd a karvezetők találkozója következik, ezt követően mindenki számára estig tartó beszélgetés, közös dalolás.

Jelentkezni június 10-ig vagy a legtöbb 350 fős létszám eléréséig a következő űrlap kitöltésével lehet:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScXDvD9x-uvr43is3Zfpp3rMAG31ptM1AWInhhlrEexOYfMIQ/viewform>

Az érdeklődőket nagy szeretettel várják a szervezők.

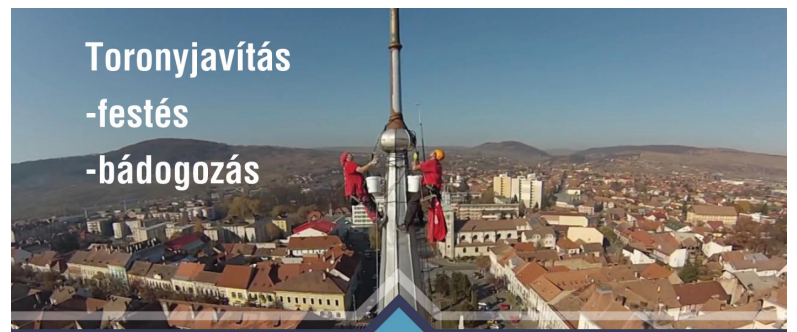
A kiadványt támogatta

Toronyjavítás

-festés

-bádогоzás

LUKÁCS ALPIN'S

0744 612 079

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet> • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

